

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день крім неділі і руских свята 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Перед сесією державної ради.

(X) Ві второк починає ся осіння сесія державної ради. Почин єї звичає рух, який проявив ся не в грецькій палаті, але в міністерській президії в панській улиці у Відні. Міністер-президент бар. Гавч має звичай перед почином кожодчасної сесії державної ради наперед порозуміти ся з визначнішими представниками парламентарних сторонництв, щоби тим способом запевнити собі правильний хід розправ в посольській палаті. Доси, як звичають дневники, переговорював бар. Гавч з провідниками чеського клубу, німецьких сторонництв і польского кола, однак предмет переговорів сих остає поки що тайною, відомою хиба учасникам сих переговорів. Коли міністер-президент бар. Гавч велику вагу клав на правильний хід розправ в посольській палаті в літній сесії, то річ легко зрозуміла, що супроти подій в Угорщині залежить єму тим більше на тим, щоби в осінній сесії справи йшли бодай такою ходою як в літі.

Однак з деяких познач можна вносити, що правильному розвитку справ стають в дорозі всякі перепони. Посольська палата вступає в останній рік свого встанованя, а звичайно перед кінцем законодавчої доби починають послі ставати чутливішими і оглядають ся, щоби перед новими виборами не втратили популярности. Тому не легко вдають ся в такі справи, котрі могли б їм утруднити становище на будучину. Тимчасом австрійське правительство стоїть перед важними, трудними і невідкладними справами, котрі домагають ся рішучо полагоди. З 1-им марца 1906

мають вийти в жите нові торгові договори з заграничними державами, а тут ще задля угорского пересилєня не полагоджена справа цово-торгового союзу між Австрією а Угорщиною. Австрійське правительство, котре літом супротивляло ся ухваленю закону, котрий давав би єму повновласть до виплати видатків на спільні потреби монархії, носить ся тепер з гадкою, предложити державній раді такий закон до ухваленя, хоч в останній хвилі, наколиб в Угорщині прийшло до порозуміня між Короною а соймом, така предлога стала би злишньою.

На всякий спосіб міністер-президент бар. Гавч бажав би забезпечити собі правильний хід справ в парламенті, а се було би можливе, наколиб запевнив собі рішучу більшість в палаті. До сего мало би довести т. зв. спарляментаризованє міністерства нинішнього, котре має визначно урядничу ціху. Замітно, що визначний чеський посол др. Герольд в тих днях перед виборцями в Слянїм висказав ся за спарляментаризованє міністерства. Т. зв. молодочехи постаріли ся і по всяких досвідках опозиційної і обструкційної політики прийшли до переконаня, що се не є для успішної реальної політики маловажна річ, мати в раді корони своїх заступників, котрі не лише мають нагоду в найвиспїм місці представляти потреби чеського народу і краю, але яко начальники міністерств впроваджують до них своїх людей, котрі ділають там в користь свого народу.

Що польське коло давно зрозуміло досяглість сего, щоби на впливових становищах центральних мати своїх людей, се річ так добре відома, що нема що на те тратити слів. Отже нічого дивного, що й коло

польське через свого голову гр. Дідушицкого стає за спарляментаризованє міністерства.

Опирають ся сїй парламентаризації міністерства лише Німці, котрі мали би бути der dritte im Bunde в наміреній очевидно правительством парламентарній коалїції. Що Німці тепер так опирають ся спарляментаризованю міністерства, се річ легко зрозуміла, позаяк закушали добре плодів урядничого міністерства, обсаджуваного звичайно самими Німцями. В парламентарнім міністерстві приневолєні Німці ділити ся владою з Чехами і Поляками, а в урядничім є они самовладними. Окрім того ще й особисті зависти поодиноких німецьких сторонництв поміж собою не дозволяють їм годити ся на таку зміну.

Міністер-президент бар. Гавч умів доси усувати всі трудности і перепони, так що навіть та посольська палата, що була зпоровлена довгою обструкцією, взяла ся до успішної роботи. Може бути, що й сим разом поведе ся єму одолити ті трудности і перепони, а наколиб се не вдало ся, то буде приневолєний подбати о новий парламент, котрий би був спроможний до полагоди важних справ державних.

Д О П И С Ь.

З Перемишля.

(Переповненє в гімназії).

Руска гімназія в Перемишлі від довшого часу незвичайно переповнена так, що новий, ледви перед десятима роками збудовиний будинок, зовсім не вистарчає на поміщенє учеників. В а

З нашого альбому.

Ридання.

1.

Душі моєї ходять шляхами
Сумні, страшні хвилі безтями.
А моє серце гасне і вяне,
Очі гіркими плачуть сльозами,
Бо вже для мене сонце не встане...

Мрій моїх марно повяли цвіти,
Із мого неба зникли блакити,
Куди не ступлю, скрізь бачу пекло
І вже не хоче ся мені жити
Бо не моя ти, бо ти далеко...

2.

В погоду хочу я лице убрати,
Щоб було чисте мов блакити неба
І між людьми все веселий здаватись,
Хоч мені сумно й плакати би треба —
В погоду хочу я лице убрати...

Бо хоч розпука далеко від мене
Я не бажаю, я сього не хочу,
Щоби глядів хтось поглядом студеним,
Як важко плачуть мої бідні очі,
Як з болю вию ся мов хробак нужденний...

3.

Сли в серцю чую я яку тривогу
То лише того бою ся, що може

Ти з ним перейдеш всю життя дорогу
При його боці — ох Боже мій, Боже, —
Й я тобі сього заказать не змогу...

Сли в серцю чую я яку тривогу,
То не бою ся я того, йй Богу,
Що міні може крізь пусті толоки
Іти прийде ся — я бою ся того,
Що іти буду під твоїм уроком...

4.

Всьо то, що було, більше не верне,
В часу безодні хвиля потапає...
Від мене втікло щастя химерне
І то, що було, більше не верне —
Тебе не має, ах, тебе не має!...

Сум лише чорний лишив ся в груди,
Сум лише чорний і певність того,
Що ти зі мною жити не будеш,
Що сам перейду життя дорогу —
Сум лише чорний лишив ся в груди...

5.

Серце мені не пукло в груди
І кулі у мозок не післав я...
Серце поволи всьо забуде.
Хотай богато горя зазнав я...

Але втерав я уже много,
Коли зневіра мозок мій жерла:
Життя я ясну втерав дорогу,
В серцю послїдна розприслась перла...

Життя програв я, так життя, —
Недописала карта...
А знаю, добре знаю я,
Що ставки гра не варта...

Спокій програв я... Знаю сам,
Що дуже лихо грав я...
А се нехай, що мені там,
Що всьо на всье програв я!...

7.

Душі шукав я... Світ цїлий
я перейшов і вздовж і вшир,
та хоч просторий сей обшир
і хотяй много там людей,
душі не стрінув там дух мій.

Душі шукав я... Ніч і день
всюда ходив я і блукав,
душі зичливої шукав,
аж в серцю згас святий огонь,
аж мрака вкрила ясний день —

але душі я не знайшов...

4. III.

8.

Повела мене задума
В якийсь тихий любий край,
Повела мене задума
В срібнолистях міртів гай...

сти шкільні ніколи видно не надіялись такого зросту фреквенції, бо в будинку, під одним дахом з польською гімназією остаючим, з рускої половини віддали польській гімназії чотири класи, до того збудували три класи так малі, що ледви на 30 учеників вистарчають. Они мають по 10 кроків довжини с. в 7-50 м. а 7 ширини с. в 5 м.

Тому вже перед шістьма роками треба було навіть бібліотеку учеників на класу перемістити, а шафи бібліотечні по класах розмістити. В сей спосіб прибула одна класа, несповна 6 метрів довга, а 5 широка, а поміщено в ній 36 учеників в 10 лавках, так, що ученики сидять під самими вікнами, а професор під дверми.

Вправді власть шкільна признала ту класу невідповідною і вже перед чотирма роками інспектор Левицкий перетракував о наем одної класи в сусіднім домі д-ра Літинського, та не знати, чому діло на нічим скінчилось.

Минушого року інспектор краввий Майхрович і секретар намісництва, вислані радою шкільною у відповідь на жадане збору учительского що до розширення і поділу клас будинку, сконстатували неможливість дотеперішнього стану, бо обі класи перші мали по 76, пята 72, сема 61 учеників, в класах знова о 8—10 кроків довжини с. в 6—7-50 м, а 7 ширини, с. в 5 м містилось по 40—50 учеників, тому они наняли у д-ра Літинського 5 комнат з тим, щоби їх адоптувати на 3 класи. То діло не дістало апробати міністерства; оно зажадало плянів будинку і на тім справа застрягла, бо мимо, що дирекція предложила їх ще в червні, доси клас не нанято, ані навіть більш з ніким про наем не пертракувано.

Тимчасом фреквенція сею року ще аросла і представляєсь ось як: приготовляюча класа 67, I.a—80, I.b—72, II.a—61, II.b—68, III.a—52, III.b—52, IV.a—36, IV.b—49, V.—78, VI—65, VII.—55, VIII.—53.

Такі класи, як обі перші, другі, пята, шеста, се курйози зі вгляду на гігієну і науку. В яких бо великих комнатах мусіли би бути поміщені ученики в такім числі як 61—78, щоби мали досить воздуха і якими незвичайними грудьми мусіли би бути одарені учителі, щоби могли в них вчити! А деж ту говорити про заняття сею індивідуальністю ученика, витворене близкої звязи між учениками а учителями! Тому ученики такі мусять в значнім числі пропадати при класифікації у професорів строгійших, у лагіднійших переходять безналежитно відготовані до клас висших, бо хто годен при такій масі вчити і виекзеквувати як належить!

Далі треба знати, що і часть прочих клас, на галицькі відносини середних, бо з числом учеників 36—54, як IV.a (36 уч.) IV.b (49 уч.) обі треті (по 52) неможливі, бо як згадувалисьмо перша з них має 6 м довжини, а 5 ширини, прочі мають по 7-50 м довжини, а 5 м ширини. Тому они літерально запані лавками: мають

по 10—12 лавок, на 1-80 м довгих, а лавки учениками, сидять їх по чотириох, а навіть і п'ятьох в лавці. Оригінальний вид представляють ті класи при писаню задач: одні ученики пишуть в лавках на цульті, або на сидженю (в позиції клячучій), другі на вікнах, є і такий щасливий, що авансував на катедру пана професора, а тимчасом професор для руху і ліпшого надзору проходжаєсь по класі, та осторожно, щоби не потоптати приземельних писарів.

Треба памятати, що в класах є ще шараги на плаці, та то вже in plus треба їх почислити, бо ученики послідних лавок припертих до стін, мають вигідне опертє, про тої троха вогкості, яку по дощі або снігу до класи принесуть, нема що згадувати. Та не мож замовчати, що вікна деяких клас або двері сусідують з виходками, або кльоачними долами, відки іде вічний сморід, особливо під слоту, так, що ні вікон ні дверей отворити не можна.

Се правдивий, не пересолений стан річи — стан, як всі бачуть і власти шкільні признають, невиносимий. Та мимо сего нічо не робить ся для зміни на лучше. Не без вини тут і родичі учеників; ониж могли бодай на віче і петицію до Ради краввої і міністерства здобутись, а певне Русичи, члени ради краввої і послі наші не відмовили би їм своєї помочи. Філія Руского Товариства педагогічного в Перемишлі повинна також в тім ділі забрати голос, а така ширша акція мусіла б увінчатись успіхом.

X.

3 внутрішньої політики.

Сензаційну, однак мало правдоподібну вістку подає Grazer Tagblatt, немов то гр. Гавч висказав ся перед кількома німецькими послами, що має намір розв'язати державну раду дуже скоро, евентуально в падолисті і вже в січні розписати нові вибори. Не правдоподібна, однак можлива є сея евентуальність, а зависіти буде передовсім від трудностей, які палата буде робити успішному поладженю справ, не терплячих проволок. А тимчасом попри чесько-німецький спір, в яким Німці і надалше хотять остата непримиримими, виступила еще і соціальна демократія зі своїми домаганями. Розходить ся їй о загальне голосованє. Вчора відбула ся у Відні конференція соціалістів з цілої Австрії. З Галичини взяв участь пос. Данилевский, яко представитель польської соціалістичної партії. Дискусія вела ся над загальним правом голосованя і над ставовиском, яке заняв в тій квестії президент кабінету бар. Гавч. Виступали против правительства дуже нагально. Ухвалено резолюцію, яка жадає виданя маніфесту до робітників в Австрії з поясненем цілої справи, далше порішено поборювати бар. Гавча всіми способами і примусити до уступле-

ня, при чім признано кожде средство борби за добре. Партійну прасу візвано, щоби без пощади поборювала бар. Гавча. Делегатів льокальних організацій рішено візвати до скликуваня віч і пояснюваня замаху, якого допустив ся бар. Гавч на провктованім на Угорщині праві загального голосованя. Вкінці візвано соціалістичний клуб в державній раді, щоби бодай в формі наглого внесєня зажадав заведеня загального права голосованя.

Не меншу сензацію становить донесєне праскої Bohem.-I., яка твердить, що становиско міністра заграничних справ гр. Голуховского є сильно захитане. Гр. Голуховский — пише Bohemia — зразив собі Німців від давна через протєгованє всіх славянських змагань. За єго впливом польске Коло за правління д-ра Кербера робило трудности з вибором спільних делегаций. Коли тепер гр. Голуховский впаде, то не стане ся се під натиском Німців, але Мадярів, які в разі завершеня компромісу, хотіли би мати на фотели міністра заграничних справ п. Шедєніого Маріш-а.

Третою сензацією дня є покликанє цїсарем гр. Войтіха Апоніого на спільну конференцію представителів угорської коалїції. Всі партії коалїції є репрезентовані особами своїх головних представників Андраним, Банфім, Зіхїм і Кошутом; що з партії независимости покликано крім Кошута ще і Апоніого, се вважають за доказ, що монарх хоче стерти всякий сумнів що до наміру заключєня компромісу з коалїцією. Покликані мужі довіря зїхали ся вчєра в Відні і на відбутім спільнім зібраню ствердили цілковиту єдність і згідність поглядів всіх присутних. Якого рода може бути се єдність, втаємничє Magyar Ország, який оголосив статью Кошута слїдуючого змісту: Іду до короля з тою сильною постановою, щоби о скілько можности шукати і найти розв'язку переселєня. Переняті патріотичними почуванями і лєояльностью, знаємо однак також, що не можемо вернути до дому з порожними руками. Коли король бажає покінченя того утяжливого переселєня, то не може жадати від нас неможливого(!), жаданє єї було би безцільне. Врочім відомо, що нарід змів би з виду того, хто вернув би з порожними руками. Приймемо тяжкі обовязки правління, хотїя не лакомимо ся на власть. Однак се може наступити тільки тоді, коли повернемо з якимись добичами. Инакше не можна поступити, а хто инакше поведив би ся, той робив би се надармо і на те тільки доступив би власти, щоби єї зараз утратити. — Та рівночасно W. Allg. Ztg. довідусє ся з доброго жєрела, що нема бесїди про те, щоби цїсар поробив якінебудь уступки в справі угорської команди. — З душі австрійского патріота заговорив др. Люєгер вчєра перед виборцями, атакуючи Мадярів вельми енергічно. Угорську політику назвав, від самого початку угорської історії, чистим шантажом. Терпеливість — закінчив — може

Повела мене задума,
Понад тихий, синій здрій,
Вела мене в даль чужую,
Щоб притих на віки сум мій...

Повела мене задума,
Повела мене туга,
У той край, де різнобарвна
Красувала ся дуга...

9.

Померли пісні, вмер мій сьвіт,
Усе пропало марно —
Минулих мрій, минулих літ
Тїни я кличу дармо...

Померли, вкрились забутєм,
Як все, що умирає —
В моїй душі з новим житєм
Новий ся сьвіт втвирає...

24. I. 1904.

Франц Михайлів.

3 псалмів Давидових.

Псалом XI.

Помоч моя в Господі,
Бо сьвятих на сьвіті

Чим раз менше; сьвята правда
Подоптана в сьвіті.
Розсіваєсь в божім міру
Насїне облуди,
Вигрїваєсь на ближнього
Гадюка у груди,
Но уста усі облудні
Спалять Бог великий
І висушить в нащадку
Чванливі язики.
Ті язики, що так дуже
Себе величають,
Ті язики, що Господа
Злобно зневажають.
Каже Господь: Треба нищим
Волю сьвяту дати
І чола їх увінчати
Вінцем благодати.
Сказав Господь. Єго слово
Щире — мов те срібло
І всі нищі вже на волі
Богу помолились.

Псалом LXVI.

Буде милость Твоя Боже
Над бідним народом,
Розяснить ся Твоє око
Ласкою сьвятою.
Най пізнають і ті нищі

Твої пути праві
І на віки засїяє
Твоє імя в славі.
Поклоняєть ся всі народи
Перед Твоїм троном
І судитись між собою
Муть Твоїм законом.
Поклонить ся вся вселєнна
Тобі сильний Боже,
І гимн новий засїває
Вся твар на вселєнній.
Відєнь 29. V. 1902.

Петро III.

Полонини.

Гірські наші полонини
Не такі як були,
А краса їх чародїйна
Давно ся минула.

Не ходить там за вівцями
Вівчар молоденький,
Не співає на галузі
Соловій миленький;

Не ходить там на малини
Дівча чорнобрива,

стратити навіть найтерпеливіший чоловік в Австрії, якого, здає ся, не потребує тут називати. — З того всегo здає ся отже, що нинішня конференція буде тільки послідною нагодою, поданою монархом угорській коаліції до виходу з заливої ситуації, яку она сама створила своїм шовіністичним радикалізмом.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Теодора; римо-кат.: Герарда. — В понеділок: руско-кат.: Автонома; римо-кат.: Клеофи. — В второк: руско-кат.: Корнелія стр.; римо-кат.: Киприана.

— **Концерт академиків у Львові.** «Музичний кружок Академічної Громади», котрий підчас своєї артистичної прогульки по східній Галичині і Буковині збирав заслужені лаври, виступить завтрашньої неділі з концертом у Львові в салі „Народного Дому“. В вокальну часть програми входять переважно твори наших композиторів, а на інструментальні точки складають ся найкращі композиції чужих музиків. Цілість програми уложена з випробованою зручністю, а за її артистичне виконанє речить склад зізнаваного з собою хором, яким одушевляла ся публіка на провінції. Завтрашний концерт повинен отже мати численну аудиторію, тим більше, що дохід з него призначений на будову театру у Львові. Початок концерту точно о 1/8 год. вечер. По концерті будуть танці при військовій музиці.

— **До рускої гімназії в Тернополі** вписало ся сего року загалом 660 учеників. З того припадає: на I кл. 195 учеників в 4 відділах, але на разі два відділи А і Б містять ся разом, бо в будівку шкільній нема потрібного числа салі; II кл. 128 учеників в 3 відділах; III кл. 98 учеників в 2 відділах; IV кл. 78 учеників в 2 відділах; V кл. 56 учеників в 2 відділах на разі рівнож разом, бо нема салі; VI кл. 51 учеників в 1 відділі; VII кл. 31 учеників; VIII кл. 27 учеників. Всі майже класи суть так переповнені, що в одній лавці сидить замість по двох — по трох учеників.

— **Вписи на львівський університет** почали ся нині і будуть тривати до дня 8. жовтня включно. Від 9. до 16. жовтня можна буде вписувати ся за дозволом збору професорів, а від 17. жовтня до 1. грудня лише за дозволом академічного сенату.

— **Крєва рада шкільна** затвердила вибір ке. Івана Стахова на заступника председателя окр. ради шкільної в Золочеві, а Бол. Яницького уч. 3-клас. виділу школи в Самборі на представителя учительського звання до окр. рад. шк. в Самборі і визначила Ігн. Рихлика дир. гімназ. в Ярославі на третого представителя учит. звання до окр. ради шк. в Ярославі; — іменувала заступниками учителів в гімназіях: Андр. Микетяка і Мандра Калісмана в Стрию, Ад. Беднарського в II гімназ. у Львові, Бол. Ант. Сновацького в Дрогобичі, Як. Вжаска в Ярославі, Йос. Ласкавського в Золочеві, а Бол. Медняка в II шк. реальній у Львові; — перенесла заст. учителів в гімназіях: Фр. Неволька зі Стрия до Ярослава, Меч. Псує з Ярослава до II гімназ. у Львові, Брон. Зборовського з IV до V гімназ. у Львові і Мак. Янков-

ського з V до III гімназ. у Львові; — іменувала Йос. Любчинського заступн. учителя в муж. семінарії уч. у Львові.

— **Відзначенє.** Цісар надав в'цепрезидентови дирекції скарбу, Витовтові Коритовському, велику ленту ордену Франц Йосифа.

— **Дирекція Товариства „Взаїмна поміч галицьких і буковинських учителів і учительок“** до загалу П. Т. учителів і учительок: 1) З огляду на се, що розвій Товариства зависить лишень від великого числа членів і то дійсних членів, що платять правильно після декларації вкладки, просить і вживає Дирекція сих, що надіслали провізоричні декларації в р. 1904 (в місяцях жовтні і листопаді), о скорше виповненє тепер офіційально присланих формулярів, а сих, що зголосили ся давніше а не одержали з якоїсь причини статуту і друків, щоби унімули ся о се як найскорше і відтак звернули відворотню все виповненє як слід. Сі декларації будуть основлю до обчислюваня користей, які статут і регуляції ухвалені загальним збором признає членам в міру літ належани до Товариства і високоєсти місячної білати. Добровільне підвищенє місячної оплати (понад 1 К) є статутом предваджене і приносить з собою висше вимірені виплати титулом пенсий, заосмотрен, виплат на похорони, посаги і т. д. Доки не наспіють всі декларації, годі буде покінчити всі роботи коло засновани книг Товариства і цілого діловодства. Всякі проволочки тут неумісні і прямо шкідливі. 2) Далше просить Дирекція свідомих учителів і учительок о приєднуванє всіх своїх товаришів і товаришок з округів. Дирекція пішла статуту і друку на кожний зазив (Львів, ул. Сикстуска ч. 47). 3) В многих округах нема еще приписано статутом числа 10 членів, щоби заснувати Відділ окружний, а сеж велика шкода для організації учительства і розвою Товариства. Як раз лиш через Відділи і Відділи окружні зможу і Рада Надзорча і Дирекція виповнити задачі і обовязки предваджені статутом зможе, згуртувати все учительство в цілі несеня взаїмної, як матеральної так моральної помочи охорони і опіки. Головна сирова є без Відділів окружних безсилна і люзорична. 4) Просимо тому учителів і учительок склакати довірочні збори в своїм окрузі (кожний учасник повинен мати запрошенє); на сих зборах треба пояснити статут і інтенції Товариства, просимо взагалі при всіх нагодах гуртувати учительство по округах і присилати нам спис зголосивших ся, а ми сейчас пішлемо статут, друку і чеки, котрі небагом дістанемо з Відня на власну фірму. — *Від Дирекції.*

— **Красвий бюджет.** Красвий виділ предложить соймови на найблизній сесії замкнене рахункін красвого фонду за р. 1904, яке предвадляє ся ось як: Видатки вносили в 1904 році суму 27,071,929 К і від ухвалених бюджетом були нисли о 1,842,548 К. Доходи вносили 27,326,435 К, а від ухвалених бюджетом були висші о 2,079,631 К. Отже результат кориснійший від бюджету о 237,083 К. Колиж зважить ся що у видатках заміщено надвижку удержаня хорих на львівських клініках, предлімовану в бюджеті, а правительству до звороту приписану в квоті 203,369 К, а на старі довги сплачено над бюджет 1638 К, то узглядняючи ті видатки, результат покаже ся кориснійший о 442,090 К. Головне побільшенє видатків наступило в рубриках: видатки самітарні о 433,357 К, на просвітну о 441,630 К, на запомоги для навічених елементарними нещастями о 831,549 К (той видаток покрито позичкою); на красві довги більше о 62,259 К. — В доходах були більші висліди з рубрик: з жандармерії і звороту несправедливо оплаченого податку домово-чиншового о 49,590 К, з мита 71,684 К, з позички на запомоги для навічених елементарними нещастями о 831,307 К, з консумційних оплат більше о 416,307 К, з додатків до податків більше о 626,815 К. Чистий стан зарядового манна всіх красвих фондів вносил з кінцем 1904. р. суму 16,282,741 К 02 с. В порівнаню з 1903 р. за 1904 р. приросло майно о 3,243. 97 К 59 с. Остальну з кінцем 1904. року надвишку з красвого фонду в сумі 254,506 К вставив виділ до доходів красвого бюджету на 1906 рік.

— **За багато учителів-Русинів в Стрию!** Звідтам пишуть нам: В Стрию отворило ся місце управителя 4-класової народної школи утравістичної, котрого презентує міська рада. Кандидатів на ту посаду нашло ся немало, а між иншими були народні учителі з кільканаціятлітню службою, гімназійною матурою і університетскими студиями. Один з таких поважних кандидатів, Русин родом, пішов представити ся п. бурмістрови в Стрию, а сей вислухавши его, сказав отверто, що в Стрию є вже за багато учителів-Русинів, тому посаду управителя дістане Поляк. В Стрию, як бачимо, не рішає при обсаді управителя школи чи учителя фахова кваліфікація, але народність кандидата!

— **Виниці в Галичині.** Околиця Заліщиків понад Дністром звісна з того, що там удають ся рослини, які вимагають теплого підсоня, як виноград, морелі, априкоси і ин. Але і инші околиці Галичини, як показує ся, надають ся до

управи тих рости, а між ними околиця Бродів. В Старих Бродах заложив один Португалець винницю і має з неї небажаний дохід. Звідтам пишуть в тій справі ось що: Перед пяти роками по близько 50-літній тяганині по ріжних краях повернув з Бразилії до родини в Бродах, Бераштайн і привіз з собою Португальця, Мануїла Карльоса Грія, котрий в Ріо де Жанеро оженив ся з его сестрою і був там заводовим винарем. П. Грію набув в Старих Бродах на спілку ґрунт і заложив там винницю. Земля і підсонє після осуду Португальця надавали ся під управу винограду і надії его не завели. Если би не минулорічний пожар, був би п. Грію мав сего року бодай 30 гектолітрів вина зі своєї винниці, а так принесе ему винниця до 10 гкл., по 5 гкл. білого і червоного. Винниця его займає простір трех чвертей морга, але значна часть висохла по пожарі. Тепер заложив проворний Португалець нову винницю на 2 морговім ґрунті. — Отсе новий примір, що чужинець лишне потрафить оцінити вартість нашої землі і відкритими в ній скарбами виповнити свої кишені. Американи, Англіїці, Бельгійці і инші захожі чужинці експлуатують скарби нашої землі в Бориславі і других ковальнях нафти та вугля. Тепер учуть нас чужинці, що наша земля може зародити. Мимохіть пригадують ся тут віщі слова Тараса: „А на Січи мудрий Німець картопельку садить; А ви її купуєте, й їсте на здоровля, та й славите Запорожжя... А чиею кровю от та земля напоєна, що картоплю родить? Вам байдуже, аби добра була для городу!“

— **Підроблені 10-коронівки.** В Стрию появили ся фальшиві золоті 10-коронівки, добре підроблені, бо мають звук і краску ту саму що правдиві, лиш менше важуть. Зроблені зі срібла і мосаяжу з малим додатком золота. Жандармерія мала вже понасти на слід фальшивників, а слідство веде радник Трешкевич.

Всячина.

— **Фотографії в красках.** Довго ломали собі учені люди голови над тим, щоби можна фотографувати відразу в красках. Теперішні фотографічні знімки, що правда, дуже точні і вірні, та біда лише, що все фотографованє має лишє одну краску, чорну. Отже в Берліні завязала ся сими днями спілка з грубим капіталом, яка закладає величезну робітню уряджуваня фотографії в красках. У тій робітні будуть усі фотографії і аматори могли безплатно приглядати ся і вичувати ся фотографованя в красках. Для цікавих подаємо адресу сеї робітні: Берлін, Leipzig-rstrasse Nr. 121.

— **Холоднокровність в обходженю з пчолами.** Чого може доказати холоднокровність в обходженю з пчолами, показує нам ось яка пригода одного німецького пасічника. Син его, майже десятилітній хлопець, стояв раз з голою головою в пасіці. Случайно вилетів як раз з сего улія, при котрім він стояв, рій. Політавши сюди туди сіла собі матка на голу голову хлопця, а пчоло пішла скоро за її приміром. Отець хлопчини, що скоро поняв, о що ходить, закликав на сина, котрий вже частійше приглядав ся збираню роїв, як найскорше: „Не рушай ся, Івасю! Замкни губу і очи, а я зараз зберу сего рою“. Хлопець послухав, отечь покрупив ему голову водою, щоби пчоло, що сиділа на ній не розліталась і нахилив сина над приготіваним ульєм. Потім взяв крило та змігав обережно пчоло до улія. Притім хлопець так тихо заховував ся, що отечь зібрав цілого рою з его голови, а ні одна пчоло хлопця не укусила.

Телеграми

з дня 23. вересня 1905.

Відень. Цісар прийняв нині о 11. год. рано Андрашого, Апонія, Банфія і Кошута на аудієнції і визвав їх, аби на основі можливої до прийнятя програми правительства, котра би вповні узглядняла условини поставлені Коронаю, поставили пропозицію для утвореня парламентарного кабінету. Аудієнція тревала коротко. Цісар промовив по німецьки, потім відчитав по угорски меморіал з жаданями Корони. Вкінці повідомив, що дальші перєсправи буде вести мін. гр. Голуховский яко спеціальний муж довіря Корони.

Варшава. В Саскім огороді кинено вчера бомбу. Кілька осіб є ранених.

В Лоді вибух страйк робітників у всіх фабриках. Страйкує 7.000 робітників.

Токіо. Командант «Перєсьвета» Бойсман, помер в Мечуямі; Небогатов, Смирнов, Григорієв, Рєцін і инші офіцери одержали на слово чести дозвіл попернути до Росії. Рождєственський майже зовсім виадоровів і находить ся в Тумімі. Міністерство війни знесло ріжні обмеженя що до російских офіцерів.

Та не кує на калині
Зазуленька сива

І давно вже там не чути
Гри тої сонілки,
Та не видко на цвіточках
Ні одної пчільки.

Деж се ділось? Всього згинуло
Мов роса на сонці —
Не засьвітить вівчареви
Щастє у віконце.

Не так воно в полонинах —
Як давно бувало,
Що краса їх за собою
Душу поривала.

* * *

А все таки нема в світі
Такої країни,
Як ті наші на високих
Горах полонини.

На тих руських полонинах —
Гарно там живеть ся,
Свобіднійше відітхне ся,
Серце розірветь ся.

Сенько Шніцер.

Надіслане.

фізикально-диєтетична Лічниця
Д-ра Маржавського
 в Косові (за Коломиєю)
 (вел. станція Заболотів або Впжвця)
 отворена до кінця жовтня.
 Курація овочева і доповнюча по побуті в здо-
 свищах.

ЗАМОВЛЕННЯ

на
 ОСІВНІЙ ТРАНСПОРТ ЛІТУРГІЧНИХ
ВИН

приймає торговля
ЕВГЕНА МАРТИНЦЯ у Львові
 с. Уніт, Берест. ч. 5.
 Ціна вин угорських за літер:
 При замовленні 100 літрів — 50 літрів — 25 літрів
 III-a 33 кр. 34 кр. 36 кр.
 II-a 37 " 38 " 40 "
 I-a 45 " 46 " 48 "
 франко, станція Львів; бочки кавціонувсь.
 Вино Самородне: При замовленні 100 літрів — 50 літрів:
 Ціна за літер 55 р. 57 р.
 франко станція Львів; бочка се числять сл. — Час заплати
 4 місяці — за готівку 2% рабату.
 На дорожні вина висилаю спеціальні цінини.

Colosseum

в пасажі Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 16. вел. сн. до 1. жовтня 1905.
Нова сцязційна
програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В
 неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол.
 і о 8. год. вечером, Що п'ятниці **High-Life** пред-
 ставлене. Білети вчасніше можна набути в
 конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9
 З купленим білетом на фотелі, ложі і 1-рядні
 крісла можна їхати даром на представлене ом-
 нібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської
 Каварні.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що
 має на складі отсі новини: II том „Історії Укра-
 їни-Руси“ Грушівського, II вид. брош. 7-50 К, опр.
 в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого
 „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“,
 альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр.
 4 К. — При замовленні оправлених книжок про-
 симо подавати, якої краски має бути справа

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортеп'яні.

— Ціна 2 К; голоси на оркестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Ціна 1 К.
 Набути можна у всіх книгарнях; головний склад
 в Книгарні товариства ім. Шевченка у Львові
 ул. Театральна ч. 1.

Лев Лопатинський.

ЯБЛОЧНИК АР

комедія в 1 акті, опрацьована після німецького.

Ціна 40 сот.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-
 пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених сьвідоцтв стверджув
 певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 естиков. Правда! лише з маркою
 охоронною „Три сосни“. Склади: у Львові: С. Гай,
 аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і
 Ска, дрогверія; Якоб Байзер, аптека; О. Ф. Ві-
 клер і Син; Кароль Палавский, аптека; Ів. Пиве-
 дес; М. Давозский аптека; Адольф Апценз,
 аптека під зол слоном; І. Шпес-юратинський,
 аптека; Антон Ербар; Едмунд Курнер, дрогвер-
 рія; Лев Калбер, аптека в Бродах; Ноахим Фрид-
 ман, апт. в Миколаві; Зигм. Ротенберг, аптека в
 Олесью; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мар-
 тин Собель в Стрию; Д. Роінгер апт. в Зборові;
 Моріц Вібілі, апт. в Станиславові; Стан. Бурса,
 в Косові; Юліян Невіцкій, апт. в Печерині;
 Е. Стенцель, апт. в Коломиі; Адольф Дуретер, апт.
 в Бережанах; Зигм. Лі дес, аптека в Вишнівчині;
 Золотислав Наглік, окр. апт. в Бережанах; В.
 Валба, дрогверія в Станиславові; І. Б. Ліак, дрог.
 в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Дянгінгер
 в Самборі; Др. Юлі Францос, апт. в Тернополі;
 Вільм. Дандесберг, апт. в Бродах; Здислав Завал-
 кевиц в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові;
 Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Санні;
 Лавр. Цімерман маг. фарм в Підволочисках; Ігн.
 Гешелес, апт. в Городиу; Ст. Фалішевский, апт.
 в Балигороді.

Станція постова
 телегр. і землі.
 Unterthemenau.

Річний оборот
 поверх
 3.000 вагонів.

Унтертеменауска фабрика виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:
 гарні плити кафелі всякого рода і витривалости на
 хідники, двірці, стайні, подвіря і т. и., дальше плити
 мозаїкові в тисячах десенів від найпростішого до най-
 багатшого виконаня (річ а продукция 15 мільонів
 плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно
 поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані це-
 гли (сухопрасовані з найвищою витривалостию для
 паллових будівель, мокро прасовані для будови кана-
 лів), плити до викладаня стін і фасад, блискучі плити, да-
 хівні всякого рода, натуральної краски і поливані у
 всіх барвах, рури до дренаваня, кафлі до печей.
 Ілюстровані цінинки даром і оплатно.
 Число робітників 700.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

САМА 1183834 РОЛ

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім кур-
 сі деннім не числячи ніякої
 провізії.

Всі календарі і часописи можна наувалб
 в «Сокільськім Базарі».

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі сльвами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором
 і жвавим діяльом. Ся комедія збогачує знат-
 но галерію типів у наших народних штуках так
 в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуа-
 цій і характерів розміщена рівномірно між му-
 жиків і панів, і тому ся комедія надає ся над-
 звичайно до вистав по читальнях, бо селянин
 не буде тут бачив себе як звичайно в комедії
 упослідженим недотепом, але противно має на-
 году посьміяти ся трохи і з містових літників.
 Попри те все сей твір носить на собі знамя
 етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика С. Горуна у
 Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Що року горять хлопські мільони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові (Ринок 10) одинокое руске Товариство асону-
 раційне обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу на случай пожежи. По пожарі
 виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; одінку шкід переводить разом з місцевими
 членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів, 340 тисяч
 корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені суть
 в цінних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більшє як 300.000 будинків. На покритє хат чере-
 пом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всьляких позичках в Банку кравєім, касах
 ошадности і касах євротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув
 „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1903 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

АГЕНЦІІ „ДНІСТРА“ находять ся у всьх містах і більших селах і треба подавати
 обезпечєне через агента; господарі письменні повинні старати ся
 о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агенти „Дністра“ не роблять.
 Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою про-
 визію від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Преосьв. Епископські Ординаряти.

Стерожіть ся огні! Асєкуруйте ся в „Дністрі“!

Погрибайте свої хати черепом (дахівками)!